

В. О. Ковтуненко

Бунге Микола Андрійович

БУНГЕ Микола Андрійович (03(15). 12. 1842, Варшава – 31. 12. 1914(13. 01. 1915), Київ) – хімік. Закін. Університет св. Володимира у Києві (1865), де відтоді й працював: від 1870 – доцент, від 1871 – екстраординар. проф., від 1874 – ординар. проф., від 1881 – декан фіз.-мат. ф-ту, одночасно 1871–1908 – зав., 1908–14 – професор кафедри тех. хімії. Осн. праці в галузі електрохімії та хім. технології. Встановив будову нітрозосполук, запропонував реакцію нітрування ароматич. сполук за допомогою оксидів азоту. Б. показав, що існує аналогія між електролізом водних розчинів солей тіокислот та тіоспиртів: на катоді виділяється водень (метал), а на аноді – відповідний дисульфід. Досліджував вплив низки факторів (сила і щільність струму, поверхня електрода, концентрація та т-ра електроліту) на будову речовин, які виділяються на аноді при електролізі водних розчинів орган. кислот. Роботи Б. з тех. хімії стосувалися нагальних потреб промисловості України й були спрямовані на вдосконалення виробництва цукру з буряків, виноробства, очищення дніпров. води. За його ред. укладено «Указатель русской литературы по математике, чистым и прикладным естественным наукам» за 1872–90 (у 18-и т., К., 1873–91). Один із засн. Імператор. рос. фіз.-хім. товариства, голова Київ. відділ. Імператор. рос. тех. товариства (1873–1905) та Київ. товариства дослідників природи, один з ініціаторів створення Київ. політех. інституту (1898). Обстоював необхідність тех. та екон. прогресу Рос. імперії, зокрема й України. Організував видання «Записок по свеклосахарной промышленности и тепловой технике», випустив 33 томи «Ежегодников по свеклосахарной промышленности». З ініціативи Б. в Україні були організовані тех. школи з цукроваріння, зі шляхової та буд. справи, з нагляду за паровими котлами, хім. лабораторія.

Основні праці

О важнейших усовершенствованиях в виноделии. К., 1871; О графите Херсонской и Волынской губерний // Протоколы Киев. об-ва естествоиспытателей. 1874; 1881; Химическая технология: В 2 ч. К., 1879–83; К электролизу металептических производных органических кислот // Журн. Рус. физ.-хим. об-ва. Ч. химическая. 1892. Т. 24, вып. 9; Курс химической технологии. К., 1905.

Рекомендована література

1. Реформатский С. Н. Николай Андреевич Бунге // Журн. Рус. физ.-хим. об-ва. Ч. химическая. 1916. Т. 48, вып. 3.

Бібліографічний опис:

Бунге Микола Андрійович / В. О. Ковтуненко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-37935>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).